

ହରଚାନ୍ଦ ସିଂ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ

ବନାମ

ହରିୟାଣା ରାଜ୍ୟ

ଅଗଷ୍ଟ 31, 1973

[ଏଚ୍.ଆର୍. ଖାନ୍ନା ଏବଂ ଏ. ଆଲାଗିରିସ୍ତାନୀ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିପୁସ୍ତକ]

ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତା - ଅଭିଯୁକ୍ତ ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଧାରା 34 ସହିତ ପଢ଼ାଯାଇଥିବା 304 II ଅଧୀନରେ ଦୋଷ ସିଦ୍ଧି ହେଲେ - ପାଲଟା ଅପିଲରେ, ଉଚ୍ଚନ୍ୟାୟାଳୟ ଧାରା 304 ଅନୁଯାୟୀ ଦୋଷସିଦ୍ଧିକୁ ଧାରା 302 ସହିତ ଧାରା 34 ଅନୁଯାୟୀ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କଲେ - ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ସମ୍ଭବ କି ନାହିଁ, ଯେତେବେଳେ ଅଭିଯୋଜନ ସାକ୍ଷ୍ୟର ଏକ ଗୁଚ୍ଛ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରେ ଯାହା ଅନ୍ୟକୁ ବିରୋଧ କରେ ଏବଂ ଖଣ୍ଡନ କରେ ।

ପୀଡ଼ିତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ମାମଲାରେ ଅତିରିକ୍ତ ଦୌରା ବିଚାରପତିଙ୍କ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଛଅ ଜଣଙ୍କୁ ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା । ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ 3 ଜଣଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଖଲାସ କରିଥିଲେ କିନ୍ତୁ 2 ଜଣଙ୍କୁ ଧାରା 304 ଭାଗ 2 ସହିତ ପଢ଼ାଯାଇଥିବା 34 ଆଇ.ପି.ସି. ଅନୁଯାୟୀ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଜଣଙ୍କୁ ଧାରା 323 ଅଧୀନରେ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ।

ତା'ପରେ ଦୁଇଟି ପାଲଟା ଅପିଲ ଦାୟର କରାଯାଇଥିଲା - ଗୋଟିଏ ଦୋଷୀମାନେ ସେମାନଙ୍କ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତକୁ ଆପତ୍ତି କରି ଏବଂ ଅନ୍ୟଟି ରାଜ୍ୟ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରାର୍ଥନା କରାଯାଇଥିଲା ଯେ 3 ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ଦୋଷସିଦ୍ଧି ଆଇ.ପି.ସି.ର ଧାରା 34 ସହିତ ପଢ଼ାଯାଇଥିବା ଧାରା 302 ଅନୁଯାୟୀ ହେବା ଉଚିତ । ଉଚ୍ଚନ୍ୟାୟାଳୟ ଧାରା 302 ସହିତ ପଢ଼ାଯାଇଥିବା ଆଇ.ପି.ସି. ର ଧାରା 34 ଅନୁଯାୟୀ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଖଲାସ କରିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟ ଦୁଇ ଜଣଙ୍କୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିଥିଲେ । ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ଆଜୀବନ କାରାଦଣ୍ଡରେ ଦଣ୍ଡିତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ଅପିଲ ଅଟେ ।

ଅଭିଯୋଜନ, ନିଜ ମାମଲା ସମର୍ଥନରେ, ଦୁଇ ଗୋଷ୍ଠୀ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଦର୍ଶୀଙ୍କୁ ଯାଞ୍ଚ କରିଥିଲେ । ଗୋଟିଏ ଗୋଷ୍ଠୀର ସାକ୍ଷ୍ୟରେ ତିନି ଜଣ ଚାକ୍ଷୁଷସାକ୍ଷୀଙ୍କ ପରିସାକ୍ଷ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା । ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ସେମାନଙ୍କ ପରିସାକ୍ଷ୍ୟ ଉପରେ କିମ୍ବା ମୃତ୍ୟୁକାଳୀନ ଜମାନବନ୍ଦୀ

ଉପରେ କୌଣସି ନିର୍ଭରଶୀଳତା ରଖିନଥିଲେ । ଅନ୍ୟ ଜଣେ ଚାକ୍ଷୁଷସାକ୍ଷୀ, ଯାହାଙ୍କ ପରିସାକ୍ଷ୍ୟ ଉପରେ ଅଭିଯୋଗନ ଏବଂ ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିର୍ଭରଶୀଳ ଥିଲେ, ସେ ଥିଲେ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.14, ଯିଏ ଘଟଣା ସମୟରେ ମୃତକଙ୍କ ସହ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ସ୍ଵୀକାର କରିଥିଲେ ।

ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ଦେଇ,

ଦର୍ଶାଇଥିଲେ :ଏକ ଅପରାଧକ ବିଚାରରେ ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟର କାର୍ଯ୍ୟ ହେଉଛି ଏହା ଜାଣିବା ଯେ, ଏହା ସମ୍ମୁଖରେ ହାଜର ହୋଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଅଭିଯୋଗ ହୋଇଥିବା ଅପରାଧରେ ଦୋଷୀ କି ନୁହେଁ । ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରୋ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନଥିରେ ଥିବା ତଥ୍ୟକୁ ଯାଞ୍ଚ କରନ୍ତି ଯେ, ଏପରି କୌଣସି ନିର୍ଭରଯୋଗ୍ୟ ଏବଂ ବିଶ୍ଵସନୀୟ ପ୍ରମାଣ ଅଛି କି ନାହିଁ ଯାହା ଆଧାରରେ ଅଭିଯୁକ୍ତକୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିବା ଏବଂ ତାଙ୍କ ଉପରେ ଅଭିଯୋଗ ହୋଇଥିବା ଅପରାଧ ପାଇଁ ସେ ଦୋଷୀ ବୋଲି ଧରିବା ସମ୍ଭବ ଯଦି କୌଣସି ମାମଲାରେ, ଅଭିଯୋଗନ ଦୁଇଟି ସାକ୍ଷ୍ୟ ଗୋଷ୍ଠୀ ଆଣିଥାଏ, ଯାହା ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକଟି ପରସ୍ପର ବିରୋଧୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟଟିକୁ ଖଣ୍ଡନ କରେ ଏବଂ ଏହାକୁ ଅବିଶ୍ଵସନୀୟ ବୋଲି ଦର୍ଶାଏ, ତେବେ ଦୋଷସିଦ୍ଧି ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । [587E]

ଭାଦିଭାଲୁ ଥେଭର ବନାମ ମାଡ୍ରାସ ରାଜ୍ୟ, [1957] [1957] S.C.R. 981, ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ପ୍ରତ୍ଵେଦ କରାଯାଇଛି ।

ଅପରାଧକ ଅପିଲ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର :ଫୈଜଦାରୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 32/1970

ଫୈଜଦାରୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 320 ଏବଂ 672/1967 ରେ ପଞ୍ଚାବ ଏବଂ ହରିୟାଣା ଉଚ୍ଚନ୍ୟାୟାଳୟର 23 ଏପ୍ରିଲ, 1969 ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ନୁରୁଦିନ୍ ଅହମ୍ମଦ ଏବଂ ଡି. ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ଏର୍.ଏସ୍.ମାରଖା ଏବଂ ଆର୍.ଏନ୍.ସଚଥେ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା

ଖନ୍ନା, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ହରଚାନ୍ଦ ସିଂ, ଯଶଞ୍ଜ ସିଂ, ଜସବିନ୍ଦର ସିଂ, ସାଧୁ ସିଂ, ଗଜନ ସିଂ ଏବଂ ଲାଭ ସିଂଙ୍କୁ ଲୁଧିଆନାର ଅତିରିକ୍ତ ଦୌରା ବିଚାରପତିଙ୍କ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ଘଟଣା

ହରଚାନ୍ଦ ସିଂ ବନାମ ହରିୟାଶା (ଖାନ୍ନା , ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି)

ମାମଲାରେ ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା ଯାହାର ଫଳସ୍ଵରୂପ ଅଜାଇବ ସିଂଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିଥିଲା । ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ସାଧୁ ସିଂହ, ଗଞ୍ଜନ ସିଂହ ଏବଂ ଲାଭ ସିଂହଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଖଲାସ କରିଛନ୍ତି । ହରଚାନ୍ଦ ଏବଂ ଜସଞ୍ଜ ସିଂହଙ୍କୁ ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତାର ଧାରା 304 ଭାଗ II ସହିତ ପଠିତ ଧାରା 34 ଅନୁଯାୟୀ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କୁ ସାତ ବର୍ଷ ପାଇଁ ସଶ୍ରମ କାରାଦଣ୍ଡରେ ଦଣ୍ଡିତ କରିଥିଲେ । ଜସବିନ୍ଦର ସିଂହଙ୍କୁ ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତା 323 ଅନୁଯାୟୀ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏକ ବର୍ଷ ପାଇଁ ସଶ୍ରମ କାରାଦଣ୍ଡ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏହା ପରେ ପଞ୍ଜାବ ଏବଂ ହରିୟାଶା ଉଚ୍ଚନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଦୁଇଟି ପ୍ରତି ଅପିଲ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା । ସେମାନଙ୍କ ଦଣ୍ଡାଦେଶକୁ ଆପଣି କରି ହରଚାନ୍ଦ ସିଂ, ଯଶଞ୍ଜ ସିଂ ଏବଂ ଜସବିନ୍ଦର ସିଂଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଏକ ଆବେଦନ କରାଯାଇଥିଲା । ଅନ୍ୟ ଅପିଲଟି ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟ ପକ୍ଷରୁ କରାଯାଇଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ହରଚାନ୍ଦ ସିଂହ, ଜସଞ୍ଜ ସିଂହ ଏବଂ ଜସବିନ୍ଦର ସିଂହଙ୍କ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତା ଧାରା ଧାରା 302 ସହିତ ପଠିତ ଧାରା 34 ଅନୁଯାୟୀ ହେବା ଉଚିତ । ଉଚ୍ଚନ୍ୟାୟାଳୟ ଜସବିନ୍ଦର ସିଂହଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଖଲାସ କରିଛନ୍ତି । ହରଚାନ୍ଦ ସିଂହ ଏବଂ ଜଶଞ୍ଜ ସିଂହଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ରାଜ୍ୟ ପକ୍ଷରୁ କରାଯାଇଥିବା ଅପିଲକୁ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେହି ଦୁଇ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କୁ ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତାର ଧାରା 302 ସହିତ ଧାରା 34 ଅନୁଯାୟୀ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କୁ ଆଜୀବନ କାରାଦଣ୍ଡରେ ଦଣ୍ଡିତ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ପରେ ହରଚାନ୍ଦ ସିଂହ ଏବଂ ଯଶଞ୍ଜ ସିଂହ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ନେଇ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଅପିଲରେ ଆସିଥିଲେ ।

ଅଭିଯୋଜନ ମାମଲା ହେଉଛି ଯେ, ଜ୍ଞାନୀ ସିଂହଙ୍କ ବିଧବା ଗୁଲାବ କୌର ମୃତକ ଅଜୈବ ସିଂହ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଭାଇ ତେଜ ସିଂହଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ପ୍ରାୟ ପଚାଶ ବିଘା ଜମିର ଏକ ଇଚ୍ଛାପତ୍ର କରିଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନର ଘଟଣାର ପ୍ରାୟ ଦୁଇ ବର୍ଷ ପୂର୍ବରୁ ଗୁଲାବ ସିଂ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ, ଗୁଲାବ କୌରଙ୍କ ଜମି ଅଜୈବ ସିଂ ଏବଂ ତେଜା ସିଂଙ୍କ ଚାଷ ଅଧୀନରେ ଥିଲା । ଅଭିଯୁକ୍ତମାନେ ଗୁଲାବ କୌରଙ୍କ ସ୍ଵାମୀ ଜ୍ଞାନୀ ସିଂହଙ୍କ ବନ୍ଧକ ଅଟନ୍ତି ଏବଂ ଅଜୈବ ସିଂହ ଏବଂ ତେଜା ସିଂହଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଗୁଲାବ କୌରଙ୍କ ଇଚ୍ଛାପତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ଯୋଗୁଁ ସେମାନେ ବ୍ୟର୍ଥ ଅନୁଭବ କରିଥିଲେ । ଜୁନ୍ 12, 1966 ରେ ପ୍ରାୟ ସକାଳ 10 ଟା କିମ୍ବା 11 ଟା ସମୟରେ, ଅଜୈବ ସିଂ ଜୟପୁର ଗ୍ରାମ ଅଞ୍ଚଳରେ ତାଙ୍କର ଜଣାଶୁଣା "ନୱା ଖୁ" କାମ କରିବାକୁ ଯାଇଥିଲେ ବୋଲି କୁହାଯାଏ । ଅଜୈବ ସିଂଙ୍କ କୁଅ ନିକଟରେ ଥିବା କୁଅ ନିକଟରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିବା ଛଅ ଜଣ ଅଭିଯୁକ୍ତ ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲେ । ସେହି ସମୟରେ ସାଧୁ ସିଂହ ଏବଂ ହରଚାନ୍ଦ ସିଂହ

ବର୍ତ୍ତୀ ସହିତ ସଶସ୍ତ୍ର ଥିଲେ । ଜସବିନ୍ଦର ସିଂହ, ଗଜନ ସିଂହ ଏବଂ ଲାଭ ସିଂହଙ୍କ ପାଖରେ ପାର୍ଶୀ ଥିଲା, ଯଶଞ୍ଜ ସିଂହଙ୍କ ପାଖରେ କୁରାଢ଼ି ଥିଲା । ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚିବା ପରେ ଅଭିଯୁକ୍ତମାନେ କହିଥିଲେ ଯେ, ସେମାନେ ଅଜୈବ ସିଂହଙ୍କୁ କୁଅରୁ ପାଣି ନେବାକୁ ଦେବେ ନାହିଁ । ଅଭିଯୁକ୍ତମାନେ ନିଜ ନିଜ ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର ଦ୍ଵାରା ଅଜୟ ସିଂହକୁ ଆଘାତ ଦେବା ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । ଅଜୈବ ସିଂହ ଦୁଇ ପୁଅ ଅମରଜିତ ସିଂ ଏବଂ ମାଲ ସିଂ ତଥା ତାଙ୍କ ଭାଇ ତେଜା ସିଂ ଏହି ଘଟଣାର ସାକ୍ଷୀ ଥିଲେ ବୋଲି କୁହାଯାଇଛି । ସେହି ସମୟରେ ଅମରଜିତ ସିଂହ ମାଲ ସିଂହ ଏବଂ ତେଜା ସିଂହ ନିକଟସ୍ଥ ଏକ କ୍ଷେତରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ ବୋଲି କୁହାଯାଇଥିଲା । ସେମାନେ ସେହି ସ୍ଥାନକୁ ଧାଇଁ ଯାଇଥିଲେ ଯେଉଁଠାରେ ଅଜୈବ ସିଂହଙ୍କୁ ଆକ୍ରମଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହାପରେ ଅଭିଯୁକ୍ତମାନେ ସେଠାରୁ ପଳାଇ ଯାଇଥିଲେ । ଅଜୈବ ସିଂହଙ୍କୁ ଏକ ଶଗଡ଼ ଗାଡ଼ିରେ ବସାଇ ପ୍ରଥମେ ଦୁରାହା ଏବଂ ପରେ ପାୟଲକୁ ନିଆଯାଇଥିଲା । ଦୁରାହା ହସ୍ପିଟାଲ କିମ୍ବା ପାୟଲ ହସ୍ପିଟାଲରେ ଡାକ୍ତର ଉପଲବ୍ଧ ନଥିବାରୁ, ଅଜୈବ ସିଂହଙ୍କୁ ଏକ ଚ୍ୟାକ୍ସିରେ ଖାନାକୁ ନିଆଯାଇଥିଲା । ପକ୍ଷ ସନ୍ଧ୍ୟା ପ୍ରାୟ 6.30 ରେ ଖାନାକୁ ହସ୍ପିଟାଲରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ଡାକ୍ତରଖାନାର ଭରପ୍ରାପ୍ତ ଡାକ୍ତର ଶମଶେର ସିଂହ ଖାନା ଥାନାକୁ ଏହା ଉଲ୍ଲେଖ କରି ସୂଚନା ପଠାଇଲେ ଯେ, ଅଜୈବ ସିଂହଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଗୁରୁତର ଏବଂ ତାଙ୍କ ବୟାନ ନଥିବୁକୁ କରାଯାଇପାରେ । ଏହାପରେ ଏ.ଏସ୍.ଆଇ. ହରଭଜନ୍ ସିଂହ ଡାକ୍ତରଖାନା ଯାଇଥିଲେ ଏବଂ ସନ୍ଧ୍ୟା 7ଟା 30 ମିନିଟରେ ଅଜୟ ସିଂହଙ୍କ ପିକେ ବିବୃତି ନଥିବୁକୁ କରିଥିଲେ । ଉକ୍ତ ବିବୃତିରେ, ଅଜୈବ ସିଂ ପୂର୍ବ ବର୍ଣ୍ଣିତ ଘଟଣାର ସଂସ୍କରଣକୁ ଦେଇଛନ୍ତି । ଇଛି । ଏହା ପରେ ତୁରନ୍ତ ରାତି 8ଟା 45 ମିନିଟରେ ଅଜୟ ସିଂ ଡାକ୍ତରଖାନାରେ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଥିଲେ । ଅଜୟ ସିଂଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁକାଳୀନ ଜମାନବନ୍ଦୀ ନଥିବୁକୁ ବିଷୟରେ ସୂଚନା ପାୟଲ ଥାନାକୁ ପଠାଯାଇଥିଲା । ଏହା ପରେ ସେହି ଥାନାରେ ଏକ ମାମଲା ରୁଜୁ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଅଜୟ ସିଂଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁକାଳୀନ ଜମାନବନ୍ଦୀ ଆଧାରରେ ଏକ ଔପଚରିକ ଏତଲା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଉପନିରୀକ୍ଷକ ହୋସିଆର ସିଂହ ଏହି ମାମଲାର ତଦନ୍ତ ଦାୟିତ୍ଵ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । 1966 ମସିହା ଜୁନ୍ 16 ତାରିଖରେ ଯେତେବେଳେ ଅଭିଯୁକ୍ତମାନେ ଦୁରାହା ପାଖର-ହାଉସରେ ଲୁଚି ରହିଥିବା ଜଣାପଡ଼ିଲା, ସେତେବେଳେ ସେ ସେମାନଙ୍କୁ ଗିରଫ କରିଥିଲେ । ଏହାପରେ ବିଭିନ୍ନ ଅଭିଯୁକ୍ତମାନଙ୍କୁ ପଚରାଉଚରା କରାଯାଇଥିଲା । ଏହାପରେ ହରଚାନ୍ଦ ସିଂହ ରକ୍ତ ଦାଗ ଥିବା ଏକ ବାଇଟା ଉଦ୍ଧାର କରିଥିଲେ । ଯଶଞ୍ଜ ସିଂହ ରକ୍ତ ଦାଗ ଥିବା ଏକ କୁରାଢ଼ି ଉଦ୍ଧାର କରିଥିବାବେଳେ ଜସବିନ୍ଦର ସିଂହ ରକ୍ତ ଦାଗ ଥିବା ଏକ ପାର୍ଶୀ ଉଦ୍ଧାର କରିଥିଲେ ।

ହରଚାନ୍ଦ ସିଂ ବନାମ ହରିୟାଶା (ଖାନ୍ନା , ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି)

1966 ମସିହା ଜୁନ୍ 13 ତାରିଖ ଦିନ ଅପରାହ୍ନ 1ଟା ସମୟରେ ଡକ୍ଟର ଗୁରୁଚରଣ ସିଂ ରଣଧରାଖାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ମୃତ ଅଜୟ ସିଂଙ୍କ ଶବ ବ୍ୟବଚ୍ଛେଦ କରାଯାଇଥିଲା ।

ବିଚାର ସମୟରେ ଅଭିଯୁକ୍ତମାନେ ଅଭିଯୋଜନ ଅଭିଯୋଗ ଅସ୍ଵୀକାର କରିଥିଲେ ଏବଂ କହିଥିଲେ ଯେ, ସେମାନଙ୍କୁ ଏହି ମାମଲାରେ ମିଥ୍ୟା ଭାବେ ସମ୍ବୃତ୍ତ କରାଯାଇଛି । ଘଟଣାର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଦର୍ଶୀ ଭାବରେ ପରୀକ୍ଷା କରାଯାଇଥିବା ଏବଂ ଉପରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ମାମଲାକୁ ସମର୍ଥନ କରିଥିବା ଅମରଜିତ ସିଂହ (ପି ଡବ୍ଲ୍ୟୁ 2), ମାଲ ସିଂହ (ପି ଡବ୍ଲ୍ୟୁ 3), ଏବଂ ତେଜା ସିଂହ (ପି ଡବ୍ଲ୍ୟୁ 4)ଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଉପରେ ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ କୌଣସି ଭରସା କରିନଥିଲେ । ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ମଧ୍ୟ ଅଜୈବ ସିଂଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁକାଳୀନ ଜମାନବନ୍ଦୀ ଉପରେ କୌଣସି ନିର୍ଭରଶୀଳତା ରଖିନଥିଲେ । ତଥାପି, ଘଟଣା ସମୟରେ ମୃତକଙ୍କ ସହିତ କାମ କରୁଥିବା ଦାବି କରିଥିବା ରାମ ଆସ୍ତ୍ରା (ପି ଡବ୍ଲ୍ୟୁ 14)ଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟ । ଉପରେ ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିର୍ଭରଶୀଳ ଥିଲା । ରାମ ଆସ୍ତ୍ରାଙ୍କ ବିବୃତି ଯାହା ନଥିବାରୁ ଜଣାପଡ଼ିବ, ଆରକ୍ଷୀ ଦ୍ଵାରା ଜୁନ୍ 13, 1966 ରେ ମାମଲାର ଅନୁସନ୍ଧାନ ସମୟରେ ନଥିବାରୁ କରାଯାଇଥିଲା । ରାମ ଆସ୍ତ୍ରାଙ୍କ କହିବା ଅନୁଯାୟୀ, ଘଟଣା ସମୟରେ କେବଳ ତିନି ଜଣ ଅଭିଯୁକ୍ତ ଯଥା ହରଚାନ୍ଦ ସିଂ, ଯଶଞ୍ଜ ସିଂ ଏବଂ ଜସବିନ୍ଦର ସିଂ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ, ଅନ୍ୟ ତିନି ଜଣ ଅଭିଯୁକ୍ତ ଉପସ୍ଥିତ ନଥିଲେ । ରାମ ଆସ୍ତ୍ରା ଆହୁରି କହିଥିଲେ ଯେ, ମୃତ ଅଜୈବ ସିଂହଙ୍କୁ ହରଚାନ୍ଦ ସିଂହ ଏକ ଦୃତ (ଦାଆ) ଏବଂ ଯଶଞ୍ଜ ସିଂହ ଏକ କୃପାଣ ଦ୍ଵାରା ଆଘାତ ଦେଇଥିଲେ । ରାମ ଆସ୍ତ୍ରାଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି, ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ହରଚାନ୍ଦ ସିଂ ଏବଂ ଯଶଞ୍ଜ ସିଂଙ୍କୁ ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତା ଧାରା 34 ସହିତ ଧାରା 304 ଭାଗ 2 ଅନୁଯାୟୀ ଅପରାଧ ପାଇଁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିଥିଲେ । ଖାଲି ହାତରେ ଧରାପଡ଼ିଥିବା ଜସବିନ୍ଦର ସିଂହଙ୍କୁ ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତା 323 ଅନୁଯାୟୀ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଯେତେବେଳେ ଏହି ମାମଲା ଉଚ୍ଚନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଅପିଲରେ ନିଆଯାଇଥିଲା, ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିମାନେ ମତ ରଖିଥିଲେ ଯେ, ଅମରଜିତ ସିଂ, ମାଲ ସିଂ ଏବଂ ଜି ତେଜା ସିଂଙ୍କ ପରିସାକ୍ଷ୍ୟକୁ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରିବାରେ ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ନୁହେଁ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସେହି ତିନିଜଣଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟ ତଥା ରାମ ଆସ୍ତ୍ରା ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. ଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟକୁ ବିଚାରକୁ ନେବା ପରେ ଏହି ଉପସଂହାର ପହଞ୍ଚିଲେ ଯେ, ହରଚାନ୍ଦ ସିଂ ଏବଂ ଯଶଞ୍ଜ ସିଂଙ୍କ ସମ୍ବୃତ୍ତି କୌଣସି ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ସନ୍ଦେହ ବାହାରେ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା । ଜସବିନ୍ଦର ସିଂଙ୍କ ବିଷୟରେ ଉଚ୍ଚନ୍ୟାୟାଳୟ

କହିଛନ୍ତି ଯେ, ସେମାନଙ୍କ ବିରୋଧରେ କୌଣସି ମାମଲା ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇନାହିଁ । ଉଚ୍ଚନ୍ୟାୟାଳୟ ଆହୁରି ମତ ଦେଇଥିଲେ ଯେ, ହରଚାନ୍ ସିଂହ ଏବଂ ଜସଞ୍ଜ ସିଂହଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ମାମଲା ଧାରା 34 ସହିତ ପଢାଯାଉଥିବା ଧାରା 302 ଅଧୀନରେ ଆସେ, ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତାର ଧାରା 34 ସହିତ ପଢାଯାଉଥିବା ଧାରା 304 ଭାଗ II ଅଧୀନରେ ଆସେ ନାହିଁ । ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ହରଚାନ୍ ସିଂ ଏବଂ ଯଶଞ୍ଜ ସିଂଙ୍କୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଉପରୋକ୍ତ ଦଣ୍ଡାଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

ଆମେ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ନୁରୁଦ୍ଦିନ ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ପକ୍ଷରୁ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଏ ମାରଖାହଙ୍କୁ ଶୁଣିଛୁ ଏବଂ ଆମେ ମତ ଦେଉଛୁ ଯେ, ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଦୋଷସିଦ୍ଧି ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଯେ, ଘଟଣା ଦିନ ଅଜ୍ଞେବ ସିଂହଙ୍କ ଉପରେ ଏକ ଘାତକ ଆକ୍ରମଣ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହାର ଫଳସ୍ୱରୂପ ସେ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଥିଲେ । ଅଜ୍ଞ ସିଂଙ୍କୁ ଖାନ୍ନା ଡାକ୍ତରଖାନାକୁ ନିଆଯିବା ସମୟରେ ତାଙ୍କୁ ପରୀକ୍ଷା କରିଥିବା ଡାକ୍ତର ସମ୍ପର୍କରେ ସିଂ ଏବଂ ଶବ୍ଦ ବ୍ୟବହାର ଡାକ୍ତର ଗୁରୁ ଚରଣ ସିଂ ରକ୍ଷାଖାଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟରୁ ଜଣାପଡ଼େ ଯେ, ମୃତ ଅଜ୍ଞ ସିଂଙ୍କୁ ଅଠରଟି ଆଘାତ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ସେଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ସାତଟି ଧାରୁଆ ଅସ୍ତ୍ର ଦ୍ୱାରା ହୋଇଥିଲା । ଡାକ୍ତର ରଣଧାଞ୍ଜାଙ୍କ ମତ, ଆଘାତ ଏବଂ ରକ୍ତସ୍ରାବ କାରଣରୁ ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିଥିଲା, ଯାହା ଆଘାତର ସଞ୍ଚିତ ପ୍ରଭାବ କାରଣରୁ ହୋଇଥିଲା । ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷର ମାମଲା ଅନୁଯାୟୀ, ଦୁଇ ଜଣ ଆବେଦନକାରୀ ମୃତକଙ୍କ ଉପରେ ଆକ୍ରମଣରେ ସାମିଲ ହୋଇଥିଲେ ଯାହାର ଫଳସ୍ୱରୂପ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଜଣଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଥିଲା । ଏହାର ମାମଲାର ସମର୍ଥନରେ ଅଭିଯୋଜନ ଦୁଇ ଗୋଷ୍ଠୀ ଚାକ୍ଷୁଷସାକ୍ଷୀଙ୍କୁ ପରୀକ୍ଷା କରିଥିଲା । ଗୋଟିଏ ଗୋଷ୍ଠୀର ପ୍ରମାଣ ଅମରଜିତ ସିଂହ, ମାଲ ସିଂହ ଏବଂ ତେଜା ସିଂହଙ୍କ ପରିସାକ୍ଷ୍ୟକୁ ନେଇ ଗଠିତ । ଏହି ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ବିଷୟରେ ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ଉପସଂହାର ପହଞ୍ଚିଥିଲେ ଯେ, ସେମାନେ ଘଟଣା ସ୍ଥଳ ନିକଟରେ ଉପସ୍ଥିତ ନଥିଲେ ଏବଂ ଘଟଣାଟିକୁ ଦେଖିନଥିଲେ । ଏହି ଉପସଂହାରର ସମର୍ଥନରେ ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏପରି କାରଣ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯାହା ଦୃଢ଼ ଏବଂ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବୋଲି ଜଣାପଡୁଛି ଏବଂ ଭିନ୍ନ ମତ ରଖିବା ପାଇଁ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆଧାର ନାହିଁ । ରାମ ଆସ୍ରାଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟ, ଯିଏ ଅଭିଯୋଜନ ମାମଲା ଅନୁଯାୟୀ ଘଟଣା ସମୟରେ ମୃତ ଅଜ୍ଞେବ ସିଂଙ୍କ ସହ ଥିଲେ, ଏହା ଦର୍ଶାଏ ଯେ, ଅମରଜିତ ସିଂ, ମାଲ ସିଂ ଏବଂ ତେଜା ସିଂ ଘଟଣା ସମୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ନଥିଲେ । ଯଦି

ହରଚାନ୍ଦ ସିଂ ବନାମ ହରିୟାଶା (ଖାନ୍ନା ,ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି)

ଅମର-ଜିତ ସିଂହ, ମାଲ ସିଂହ ଏବଂ ତେଜା ସିଂହ ଘଟଣାସ୍ଥଳ କିମ୍ବା ଏହାର ନିକଟରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥାନ୍ତେ ଏବଂ ପ୍ରକୃତରେ ଘଟଣା ଦେଖିଥାନ୍ତେ, ତେବେ ଏହା ବିଶ୍ୱାସ କରିବା କଷ୍ଟକର ଯେ, ରାମ ଆସର ସେମାନଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତି ବିଷୟରେ ଅଜ୍ଞ ରହିଥାନ୍ତେ । ଅମରଜିତ ସିଂ, ମାଲ୍ ସିଂ ଏବଂ ତେଜା ସିଂଙ୍କ କହିବା ଅନୁଯାୟୀ, ସେମାନେ ନିଜ ଘରୁ ଆସୁଥିବା ବେଳେ ଏହି ଘଟଣା ଦେଖୁଥିଲେ । ସେମାନେ ଘଟଣା ସ୍ଥଳରୁ ପ୍ରାୟ 60 କରମ୍ ଦୂରରେ ଥିବାବେଳେ ସେମାନେ ବିପଦ ସଙ୍କେତ ଶୁଣିଥିଲେ ଏବଂ ନିକଟତର ହେବା ପରେ ସେମାନେ ଛଅ ଜଣ ଅଭିଯୁକ୍ତ ମୃତ ଅଜ୍ଞେବ ସିଂଙ୍କୁ ଆଘାତ କରୁଥିବା ଦେଖୁଥିଲେ । ଅପରପକ୍ଷରେ, ମୃତ୍ୟୁକାଳୀନ ଜମାନବନ୍ଦୀରେ ମୃତ ଅଜ୍ଞେବ ସିଂହଙ୍କ କୁଅରେ ପାରସ୍ୟ ଚକ୍ର ମତ ଥିଲା ଯେ, ଉପରୋକ୍ତ ତିନି ଜଣ ସାକ୍ଷୀ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆକ୍ରମଣର ଶିକାର ହେବା ସମୟରେ ନିକଟସ୍ଥ କ୍ଷେତରେ କାମ କରୁଥିଲେ । ଅମରଜିତ ସିଂ, ମାଲ୍ ସିଂ ଏବଂ ତେଜା ସିଂ ଦାବି କରିଥିଲେ ଯେ, ମାଟି ଭର୍ତ୍ତି କରି ନୁତନ ନାଳକୁ ମଜଭୁତ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସେମାନେ ଟୋକରା ଏବଂ କାହିଁସ୍ ସହିତ ନିଜ ଘରୁ କୁଅ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆଗେଇ ଚାଲିଥିଲେ । ଯଦି ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସେମାନେ କୁଅକୁ ଯାଉଥିଲେ, ତେବେ ସେମାନେ ସେଠାରେ ପୂର୍ବରୁ ଯାଇଥାନ୍ତେ ଏବଂ କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଅଜ୍ଞେବ ସିଂଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ନୁହେଁ, ଯାହା ଦ୍ୱାରା ସେମାନେ ଅଜ୍ଞେବ ସିଂ ଆରମ୍ଭ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ନାଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିପାରିବେ । ତେଣୁ ଆମେ ଜାଣିବାକୁ ପାଉଛୁ ଯେ, ସେହି ସମୟରେ ଅମରଜିତ ସିଂହ, ମାଲ ସିଂହ ଏବଂ ତେଜା ସିଂହଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କର ଆଗମନ ସମ୍ପର୍କରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବ୍ୟାଖ୍ୟା କେବଳ ବିଶ୍ୱାସଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ, ମୃତ ଅଜ୍ଞେବ ସିଂହଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ଘୋଷଣାନାମାରେ ଏବଂ ଘଟଣାସ୍ଥଳ କିମ୍ବା ଘଟଣାସ୍ଥଳ ବିଷୟରେ ଏହି ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କର ଉପସ୍ଥିତି ସମ୍ପର୍କରେ ଅମରୀତ ସିଂହ, ମାଲ ସିଂହ ଏବଂ ତେଜା ସିଂହ ପିତୃବ୍ୟୁକ୍ତ ସାକ୍ଷ୍ୟରେ ମଧ୍ୟ ବହୁଳ ଅସଙ୍ଗତି ରହିଛି । ଏ ସବୁର ଶୀର୍ଷରେ ଆମେ ଦେଖୁଛୁ ଯେ, ରାମ ଆସାର ସାକ୍ଷ୍ୟ, ଯାହା ଉପରେ ଅଭିଯୋଗନ ନିର୍ଭରଶୀଳ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି, ତାହା ଦର୍ଶାଉଛି ଯେ, ଅମରଜିତ ସିଂହ, ମାଲ ସିଂହ ଏବଂ ତେଜା ସିଂହ ସେଠାରେ ନଥିଲେ ଏବଂ ଘଟଣାର ସାକ୍ଷୀ ମଧ୍ୟ ନଥିଲେ ।

ଅନ୍ୟ ଜଣେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଦର୍ଶୀ, ଯାହାଙ୍କ ପରିସାକ୍ଷ୍ୟ ଉପରେ ଅଭିଯୋଗନ ନିର୍ଭରଶୀଳ । ସେ ହେଉଛନ୍ତି ରାମ ଆସ୍ରା (ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.14) । ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି ସାକ୍ଷ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ, ଆମେ ଜାଣିବାକୁ ପାଉଛୁ ଯେ, ଘଟଣା ସ୍ଥଳରେ ତାଙ୍କର ଉପସ୍ଥିତି ଅଜ୍ଞେବ ସିଂଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମୃତ ଘୋଷଣାନାମାରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇ ନାହିଁ ଯାହା ଖାନ୍ନା 1 ଡାକ୍ତରଖାନାରେ ଏ.ଏସ୍.ଆଇ. ହରଭଜନ୍ ସିଂଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନଥିବୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ରାମ ଆସ୍ରାଙ୍କ କହିବା ଅନୁଯାୟୀ, ସେ କୁଅରେ ମୃତକଙ୍କ ସହ କାମ କରୁଥିବା

ବେଳେ ତିନି ଜଣ ଅଭିଯୁକ୍ତ ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚି ମୃତକଙ୍କୁ ଆକ୍ରମଣ କରିଥିଲେ। ଯଦି ରାମ ଆସ୍ତ୍ରା ବାସ୍ତବରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ ଏବଂ ଘଟଣା ସମୟରେ ମୃତ ଅଜୟ ସିଂଙ୍କ ସହ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ, ତେବେ ମୃତ୍ୟୁକାଳୀନ ଜମାନବନ୍ଦୀନାମାରେ ମୃତକ କାହିଁକି ସେହି ତଥ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବାରେ ବିଫଳ ହେବେ ତାହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇନାହିଁ । ଅମରଜିତ ସିଂ, ମାଲ୍ ସିଂ ଏବଂ ତେଜା ସିଂଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଯାହା ଉପରେ ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷ ମଧ୍ୟ ନିର୍ଭରଣୀକ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇଥାଏ ଯେ ରାମ ଆସ୍ତ୍ରା ଏହି ଘଟଣାର ସାକ୍ଷୀ ନଥିଲେ । ରାମ ଆସ୍ତ୍ରାଙ୍କ ନାମ ପ୍ରକୃତରେ ଏତଲାରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇ ନାହିଁ, କାରଣ ଉକ୍ତ ବିବୃତି ଅଜ୍ଞେତ ସିଂଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁକାଳୀନ ଜମାନବନ୍ଦୀ ଉପରେ ଆଧାରିତ ଥିଲା । ତେଣୁ ଏହା ଜଣାପଡ଼ିବ ଯେ, ଯେଉଁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଦର୍ଶୀଙ୍କ ପରିସାକ୍ଷ୍ୟ ଆଧାରରେ ଅଭିଯୋଜନ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦକ୍ଷାଦେଶକୁ ବଜାୟ ରଖିବାକୁ ଚାହୁଁଛି, ତାଙ୍କୁ ଅଭିଯୋଜନ ଦ୍ଵାରା ଉପସ୍ଥାପିତ ଅନ୍ୟ ପ୍ରମାଣ ଦ୍ଵାରା ଜଣେ ଅବିଶ୍ଵସନୀୟ ସାକ୍ଷୀ ଭାବେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି । ବର୍ତ୍ତମାନର ଘଟଣା ଏପରି ଏକ ମାମଲା ଯେଉଁଠାରେ ସରକାରୀ ଅଭିଯୋଜନର ସାକ୍ଷ୍ୟର ଗୋଟିଏ ଗୋଷ୍ଠୀ ସରକାରୀ ଅଭିଯୋଜନ ଦ୍ଵାରା ଉପସ୍ଥାପିତ ଅନ୍ୟ ପ୍ରମାଣକୁ ନିନ୍ଦା କରେ । ଉପରୋକ୍ତ ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଅଭିଯୁକ୍ତ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦୋଷସିଦ୍ଧିକୁ ଆଧାର କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଦୃଢ଼ ଆଧାର ସୁରକ୍ଷିତ କରିବା ଆମେ କଷ୍ଟକର ମନେ କରୁ ।

ଏକ ଅପରାଧକ ବିଚାରରେ ନ୍ୟାୟାଳୟର କାର୍ଯ୍ୟ ହେଉଛି ଏହା ଜାଣିବା ଯେ, ଏହା ସମ୍ମୁଖରେ ହାଜର ହୋଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଅଭିଯୋଗ ହୋଇଥିବା ଅପରାଧରେ ଦୋଷୀ କି ନୁହେଁ । ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନଥିରେ ଥିବା ତଥ୍ୟକୁ ନିରୀକ୍ଷଣ କରନ୍ତି ଯେ, ଏପରି କୌଣସି ନିର୍ଭରଯୋଗ୍ୟ ଏବଂ ବିଶ୍ଵସନୀୟ ପ୍ରମାଣ ଅଛି କି ନାହିଁ ଯାହା ଆଧାରରେ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ଦୋଷସିଦ୍ଧି ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ଯେଉଁ ଅପରାଧରେ ଅଭିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି ସେଥିପାଇଁ ସେ ଦୋଷୀ ବୋଲି ଧରିବା ସମ୍ଭବ । ଯଦି କୌଣସି ମାମଲାରେ ଅଭିଯୋଜନ ଦୁଇଟି ପ୍ରମାଣ ଉପସ୍ଥାପନ କରନ୍ତି, ଯାହା ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକଟି ପରସ୍ପର ବିରୋଧୀ ଏବଂ ଏହାକୁ ଅବିଶ୍ଵସନୀୟ ବୋଲି ଦର୍ଶାଏ, ତେବେ ଫଳାଫଳ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ହେବ ଯେ, ନ୍ୟାୟାଳୟ ପାଖରେ କୌଣସି ନିର୍ଭରଯୋଗ୍ୟ ଏବଂ ବିଶ୍ଵସନୀୟ ପ୍ରମାଣ ରହିବ ନାହିଁ ଯାହା ଉପରେ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ଦୋଷସିଦ୍ଧି ହୋଇପାରିବ । ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ ଭାବେ, ଅଭିଯୁକ୍ତକୁ ଏଭଳି ପରିସ୍ଥିତିର ସୁବିଧା ମିଳିବ ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମାରଖାହ ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ *ଭାଦିଭାଲୁ ଥେଭର ବନାମ ମାଡ୍ରାସ ରାଜ୍ୟ* (1) ମାମଲା ଉଦ୍ଧୃତ କରିଛନ୍ତି ଯେଉଁଠାରେ ଏହା ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ଯେ, ଯଦି ସାକ୍ଷୀଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟ ବିଶ୍ଵାସଯୋଗ୍ୟ ଏବଂ ନିର୍ଭରଯୋଗ୍ୟ ବୋଲି ପ୍ରମାଣିତ ହୁଏ, ତେବେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ହତ୍ୟା

ହରଚାନ୍ଦ ସିଂ ବନାମ ହରିୟାଶା (ଖାନ୍ନା ,ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି)

ଅଭିଯୋଗରେ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିପାରିବେ । ଆମ ମତରେ, ଉପରୋକ୍ତ ଏକ ପ୍ରସ୍ତାବ ସହିତ କୌଣସି ବିବାଦ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ସେହି ପ୍ରସ୍ତାବ ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ କୌଣସି ଲାଭଦାୟକ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ପୂର୍ବରୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ପରି, ଅଭିଯୋଜନ ସାକ୍ଷ୍ୟ ନିଜେ ରାମ ଆସ୍ତ୍ରାଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟର ସତ୍ୟତା ଉପରେ ସନ୍ଦେହ ସୃଷ୍ଟି କରେ, ଯାହା ଉପରେ ଶ୍ରୀ ମାରଖାହ ଏବେ ସାକ୍ଷ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଛନ୍ତି । ଯଦି ରାମ ଆସ୍ତ୍ରାଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଏକ ବିଶ୍ୱାସଯୋଗ୍ୟ ଚରିତ୍ରର ହୋଇଥାନ୍ତା ଏବଂ ସରକାରୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ପ୍ରମାଣ ନିଜେ ତାଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟର ସଠିକତା ଉପରେ ସନ୍ଦେହ ସୃଷ୍ଟି କରିନଥାନ୍ତା, ତେବେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ରାମ ଆସ୍ତ୍ରାଙ୍କ ପରିସାକ୍ଷ୍ୟ ଉପରେ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିଥାନ୍ତେ । ରାମ ଆସ୍ତ୍ରାଙ୍କ ପରିସାକ୍ଷ୍ୟ ବିଶ୍ୱସନୀୟ ନୁହେଁ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇବା ପାଇଁ ଅଭିଯୋଜନ ନିଜେ ପ୍ରମାଣର ନେତୃତ୍ୱ ନେଇଛନ୍ତି ।

ତେଣୁ, ଆମେ ଅପିଲକୁ ଗ୍ରହଣ କରୁ, ଉଚ୍ଚନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟକୁ ରଦ୍ଦ କରୁ ଏବଂ ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଖଲାସ କରୁ ।

ଏସ୍. ସି.

ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

“ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଦ୍ୱାରା ବ୍ୟକ୍ତିକର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କାରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଓ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।”

ଅନୁବାଦିକା : ଶୁଭଶ୍ରୀ ମିଶ୍ର

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ,କଟକ